

Tíðindi frá Amnesty International Foroya Deild:

Ólóglig dráp og pínung

Indiska stjórnin má steðga lögreglu og trygdardeildum í ólógligum drápum og pínung, sigur Amnesty International

Mikudagin 10. august hevur Amnesty International heitt á stjórnina í India um at rannsaka tíðindi um ólóglig dráp og víðtøka pínung, ið tryggardeildir og lögregla skulu hava framt.

Alheims mannarættindafelagsskapurin sigur, at hesar misgerðir og aðrar við, teirra millum tilvildarlig handtøka og longd fangasetta við ongari rættarvíðgerð, eru avleiðingar av, at týðandi verndargreinar eru tiknar úr tryggarlóggevuni, og at stjórnarvaldið hevur verið ov linligt við lögloysi framt av tryggardeildunum.

Í eini frágreiðing um mannarættindi í India síðan januar 1987, sigur Amnesty International, at tey, sum hava verið fyrri atsóknar, hava fyrst og fremst verið politiskt virkin fólk, fátæk og rættindaleys.

Mong av teimum atsóktu hava verið við til at fremja harðskap sjálv og hava gjørt av við bæði vanligar borgarar og tryggarliðsmenn, serstakliga í Punjab, sigur Amnesty International. Men atgerðir móti teimum hava stórliga brotið altjóðareglur um mannarættindi. Onnur, ið hava verið fyrri stórar valdsmissnýtslu, vóru uppi í friðarligum politiskum virki.

Amnesty International sigur, at India hevur gamlar stovnar, sum starvast fyrri at verja mannarættindi, men at tey kortini verða brotin í heilum.

Amnesty International kviir fyrri «avrattingum uttan dóma», ólógligum drápum, ið framd verða av stjórnarliðum ella liðum, ið stjórnin stendur aftanfyri. Tiltikið er, tá ið vápnad lögregla handtøk og myrði við koldum blóði óvápnadar muslimar aftan á ólæti og harðskap í bygðini Meerut í Uttar Pradesh í mai 1987. Triati bygðarmenn «huvru» eftir at teir vórðu handtiknir, og aðrir fimm sögdust at hava látið liv í lögreglu-

klivum.

Politiskt virknir menn sigast eisini at vera fálnir í falsaðum «samanbrestum», sum lögreglan hevur stilað fyrri. Mest er at frætta úr Punjab um fólk, ið eru deyð í «samanbrestum». Hetta er eitt av mongum fylkjum, har sum tryggardeildir eru friðhalgaðar fyrri rættarsókn, tá ið tær nýta vald sitt til at skjóta uttan ávaring.

Fleiri enn 70 ungir síkhar skulu vera tiknir av dögum av lögregluni í tilikum «samanbrestum» í Aritsar-fylki bert í august 1987. Stjórnin hevur svarað tilikum ákærum við at tvørnoka fyrri teimum, og ongar kanningar tykjast hava verið gjørdar.

Onnur tilik dráp framd av heri og lögreglu sigast at hava verið í Bihar, Andhar, Pradesh og Manipur.

Fangar í stórum tali skulu vera deyðir, eftir at teir hava verið pindir á lögreglustøðum um alt Indialand síðan í januar 1987, sum greitt er frá í yvirlitinum.

Tey fólk, ið mest eru í vanda fyrri at verða pind, eru politiskir fangar og limir í skrásettu støttunum («Scheduled Castes», teimum sonevndu ónemandi) og skrásettum ættflokkum («Scheduled Tribes»).

Úr Punjab frættist javnan um politiskar fangar, ið hava verið fyrri herviligari pínung. Har hava fangar verið bardir, meðan teir hava hingið undir loftinum við hondum bundnum aftan fyrri bak. Eisini hava teir fingið ravmagnsstoytir igjøgnum seg.

Frágreiðingin tekur eisini upp aftur tíðindi frá fólki í skrásettum støttum í Bihar og fólki í ættflokkum í Maharashtra, at tey vórðu sligin av lögregluni og høvdu fingið ravmagnsstoytir, vanligar aftan á deilur við stórbøndur har á staðnum.

Fleiri hundrað kvinnur í hesum rættindaleysu bólkum sigast at verða neyðtiknar av lögreglu-

monnum á hvørjum ári, men fáar kærur verða kannaðar til litar, sigur Amnesty International.

Tað sigur, at teir, ið sekir eru í pínungini, koma næstan ongantið fyrri rættin, hóast endurgjald hendingaferð hevur verið veitt teimum pindu.

Ein spurningur, sum Amnesty International tekur upp í ramasta álvara, er, at hundraðtals politiskir fangar hava verið hildnir fastir í fyra ár eftir serligum tryggarlógum, ið vantar einfaldastu verndargreinar. Teirra millum 326 síkhar, sum hava sitið í Jodhpur-fongslinum síðan í juni 1984, summir teirra tiknir fastir fyrri friðarliga at hava borið fram politiskur hugsanir sínar.

Tryggarlógirnar heimila m.a. serstakan rættargang til at avhoyra politiskar fangar á einingi, uttan at vitnið noyðast at visa, hvørji tey eru, og at flyta byrðina yvir á ákærda til at prógva sakloysi sitt.

Amnesty International kviir eisini fyrri, at tryggarlógir smíðaðar við serligum harðskaparumstøðum í huga hava verið nýttar sum best ber til, at kúga friðarliga politiska mótstöðu móti yvirvaldinum.

Frágreiðingin hevur eitt iskoyti um tamilar, ið hava verið handtiknir av indiskum friðarvarðveitandi herliðum í Sri Lanka í tíðini millum desember 1987 og februar 1988. Tað ljóðar, at teir hava verið pindir ella eru «horvnir» ella tiknir av dögum.

Indiska stjórnin hevur latið Amnesty International vitað, at hon kannar ákærum móti herliðum sínum í Sri Lanka, og at úrslitini verða kunngjørd, «tá ið tíðin er búgvin».

Amnesty International sigur, at tað sendi Rajiv Gandhi forsætisráðharrar frágreiðing sína í juni mánaði, men hevur einki svar fingið enn. Forsætisráðharrin hevur alment avsannað tíðindi um pínung í India og hevur gjørt greitt, at Amnesty International sleppur ikki at vitja í Punjab.



Ingvar Carlson, formaður svenska javnaðarflokksins: Nei til egoismu og ja til vælfærdarsamfelagið — styrktur úr valinum.

tikk alt meðan borgaraliga alternativ við avdúkaði seg sum ein menniskjafiggindalig skipan, ið datt um koll sum eitt korthús. Svenski veljarin beyð korthúsinum færvæl sunnudagin tann 18. september 1988.

Fólk vita, hvat tey hava, men ikki hvat tey fáa. Arbeiðsloysið er beint burtur, uttanlandsskuldin er litil og eingin, búskapurin blómar og allur heimurin óvundur Svøríki.

Hugurin at býta hetta um við eitthvørt borgaraligt alternativ var av góðum grundum litil og eingin. Tað er gott fyrri Svøríki og tað er gott fyrri heimin.

Gott fyrri Svøríki, tí ein tryggur sosialistiskur meiriluti nú í friði og náðum kann halda fram við arbeiðinum at gera Svøríki til heimsins besta land at liva í fyrri øll. Gott fyrri heimin, tí hjálpin og stuðulin, sum Svøríki veitir teimum, sum berast fyrri rættvísi í Afrika, Latinamerika og Asia kunnu halda fram. Henda hjálpin, tað veri seg av búskaparligum ella moralskum slagi, er einki minni enn ein fortreyt fyrri, at striðið við fólkaraði og rættvísi skal kunna eydnast.

Valið í Svøríki var eisini gott fyrri øll tey, sum stríðast við at halda høgakraftunum frá valdinum. Tað prógvar eina gongd, sum leingi hevur verið eygsýnd: høgaraaldan hevur ryggjað og er um at leggja seg — lögð niður av teimum mongu, sum heldur vilja eitt gott samfelag, sum byggir á virðing fyrri tí einstaka menniskjanum og solidaritetin heldur enn á sjálvsøkni og eginkærleikan.

Eisini vit her í Føroyum hava kent sviðan av einum borgaraligum alternativ. Hetta alternativ fekk durafjórðingin frá veljarunum fyrri fyra árum síðan og einki er, sum bendir á, at tað hevði gagnað føroyingum at roynt hetta alternativ einaferð afturat.

Jóannes Dalsgaard

FJARÐA-HÚS

— eini frálík hús

Ráðgevingin fyrri føroyingar í Danmark

Ráðgevingin veitir hjálpin og vegleiðing í sosialum, persónligum og útbúgvingarligum spurningum. Opíð er mánadag, týsdag og hósdag kl. 11.30—15.30, mikudag kl. 16.00—18.00 og friggjadag kl. 11.30—14.00 (danska tíð).

Adr.: Føroyahúsið, Vesterbrogade 18, mezz., DK-1620 København V.
Tlf. 01-239980.